

## Gevangen gedachten

*Bevestigingspredikatie door Ds. H. van der Post op Tweede Paasdag 1974, 's morgens 9.30 uur in de Ned. Herv. Kerk te Garderen.*

Psalm 113 : 1 en 4

Schriftlezing: 2 Corinthe 10: 1-11

Psalm 84 : 1, 3 en 6

En alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus.  
2 Corinthe 10: 5b.

Gemeente,

Toen het hoofdstuk daar straks u werd voorgelezen, viel u misschien *iets* op, wat daar geschreven was in het begin namelijk dit (we zullen het u nogmaals lezen): Voorts ik, Paulus zelf, bid u enz. enz.

We zijn zo geneigd te zeggen: Paulus, besteed je daar niet te veel aandacht aan je zelf, want het *is* nog al wat, wat je daar zegt: Ik, vervolgens: Paulus, nog een keer benadrukkend dat ik, dus specificerend wie dat ik wel is, en dan nog een keer er achteraan: zelf. Driemaal noemt hij als het ware zichzelf. Dat zijn we van Paulus niet gewend. Dit is ook de enige plaats in de Schrift, in de brieven die hij geschreven heeft, waar dit voorkomt. We vinden wel andere plaatsen, b.v. in de Galatenbrief waar hij schrijft: Ik Paulus, maar we vinden nergens meer wat we hier zien: Ik Paulus zelf. Waarom doet Paulus dat? Zou dat hoogmoed zijn, zou dat nu zijn omdat Paulus zich graag op de voorgrond dringt? Nee, geliefden. Paulus had wel afgeleerd zichzelf op de voorgrond te stellen. *Hij* heeft één begeerte, zo deelt hij ons mede: de prediking Christus en Die gekruisigd.

Maar waarom doet hij het dan, als hij zichzelf niet op de voorgrond wil dringen ? Weet u wat dan het geval *is* geliefden? Er is een verwijt, ja vele, maar in dat eerste vers staat er al één, daar is namelijk een verwijt ingebracht tegen Paulus. Wat is namelijk het geval? We lezen dat in het eerste gedeelte. Als ik bij u ben, dan ben ik gering onder u, zo zegt hij het ongeveer, en afwezend zijnde, dan ben ik stout onder u. Wat bedoelt Paulus daar mee te zeggen?

Wel, de beschuldiging tegen Paulus ingebracht is deze:

Die lieden van Corinthe, en vooral die lieden die binnenkwamen in de gemeente van Corinthe, zeiden: Die Paulus, als die bij je is durft hij niets te zeggen, dan is hij als het ware lief in z'n bewoordingen, maar 0 wee, als die Paulus weg is hé, als hij in een andere gemeente zich bevindt en hij moet de pen nemen en een brief schrijven, dan krijg je er van langs. Dan durft hij, want dan is hij niet in je nabijheid. Ziet u, daar komt de aanval tegen Paulus vanuit de gemeente. Hij zou te slap zijn, wanneer hij aanwezig was. Hij zou te lief zijn, en al die zaken meer. Maar, dat is niet het enige verwijt, wat tegen hem ingebracht wordt, want we lezen in het Ze vers dat hij ook beschuldigd wordt dat hij leeft naar het vlees. Dat is een zware beschuldiging die tegen Paulus wordt ingebracht. Leven naar het vlees. Maar er worden nog meer beschuldigingen ingebracht. Er wordt gesuggereerd dat hij niet van Christus zou zijn; het 7<sup>e</sup> vers. Paulus die zegt dan ook in het 7<sup>e</sup> vers: Denkt er om, als gijlieden zegt dat gij van Christus zijt, weet dan goed (en dat wist hij goed), dat ik het ook ben. Die beschuldiging was ook tegen hem ingekomen. En dan hebben ze nog een laatste beschuldiging; dat *is* ook voorgelezen. Als hij bij hen is, dan is hij zwak, en zijn rede, de taal die hij spreekt, de prediking die hij brengt, is (hoort u het?): verachtelijk! Dat zijn de beschuldigingen. 0, die Griekse geest in die gemeente van Corinthe *is* zo fijn besnaard. En ze weten het zo fijn te zeggen, in prachtige bewoordingen, kunstig uitgedacht en in elkaar gezet, constructief schitterend! Nog kunnen we daar iets van lezen, als we die ongewijde schrijvers lezen, die geleefd hebben in die Griekse wereld, lang niet eenvoudig altijd te verstaan; welnu, voor zulke lieden was die rede van Paulus verachtelijk. Daar lag geen schoonheid in, maar dat was zakelijk, dat was recht op de man

af. Dat ging om het zielsbehoud en verder nergens anders om. Maar dat hadden ze niet in de gaten. Dat wilden ze niet in de gaten hebben. Ze waren als het ware met blindheid geslagen, en die schoonheid, die beweeglijkheid van woorden, die lag hun wel. Dat wilden ze juist horen, en daarom: hij was verachtelijk, als hij onder hen sprak, en hij was nog slap ook, als hij in het midden van hen aanwezig was.

Paulus wordt aangevallen, maar ... Zou Paulus nu daarom zo reageren, zo ageren? Dacht u dat? Zou Paulus nu ageren omdat hij zelf wordt aangetast als zwak, als iemand die een rede spreekt die verachtelijk is? ..

Nee geliefden, dat heeft Paulus moeten afleren en hij heeft dat via de weg van afsterven meer en meer afgeleerd. Maar hier is een andere zaak in het geding. Het ambt, waartoe God hem geroepen heeft. Dat is in het geding. Het gaat niet om Paulus in de eerste plaats; die bezwaren die daar ingebracht werden gaan dieper. Ze treffen het ambt van hem.; ze treffen de Heere Zelf; *Die* wordt gekrenkt. De satan is hier in Corinthe bezig om niet in de eerste plaats Paulus aan te vallen, maar dat wat Paulus predikt. Het Woord, waar het in wezen om gaat, de zaak Gods, want dat is het: satan wil het Woord breken, zodat er niets van overblijft.

En dat heeft Paulus nu dóór en nu zal Paulus niet zichzelf gaan verdedigen, maar het ambt, waartoe God hem geroepen heeft. Hij mag het opnemen voor de zaak des Heeren, want hij doorziet het listige van de vorst der duisternis, de aanval die daar komt van de hel op de hemel en daarom moet hij spreken. Hij mag niet zwijgen, hij moet ageren, reageren; dan mag een dienaar des. Woords zijn mond niet houden, maar dan moet hij naar voren komen zoals hij het moet en dan zegt hij: 'Ik - Paulus - zelf. Hij bedoelt er mee te zeggen: wacht u er voor, ik ben een geroepen kind des Heeren en ik moet dat evangelie brengen. Wee mij, als ik dat evangelie niet zal brengen, en dat evangelie, geliefden, dat is het wat tot uw zaligheid is dienende en anders niet. Hij moet dus reageren! En Paulus zegt dan (het is u ook voorgelezen), wilt u er wel aan denken als het nodig mocht zijn, dat ik kom naar Corinthe, dan zal ik mij tegen u verzetten.

Zo is het u voorgelezen uit het Schriftgedeelte. Wee u, als ik aanwezig ben, dan zal ik betonen niet zwak te zijn in mijn aanwezigheid, maar dan zal ik u rechtstreeks aangrijpen met het Woord van Christus. Dan zult u andere dingen bemerken dan waarvan u mij beschuldigt. Want hij zegt:

‘Denk er om, ik zal wapenen meebrengen als ik naar Corinthe kom. Wapenen.

En dan zijn dat - we kunnen dat uit het geheel verstaan - dan zijn dat geen vleselijke wapenen, maar dat zijn geestelijke wapenen. Wat zou daar een dienaar des Heeren met vleselijke wapenen moeten beginnen? O, dan is hij nog met zichzelf bezig, ook dat zal hij af moeten leren, meer en meer. Maar die geestelijke wapenrusting, door God hem geschonken, die is *tot* alles, tot álles in staat.

En nu waarschuwt Paulus: ‘Denk er om, als ik die geestelijke wapenen die mij gegeven zijn door Christus, in mijn hand heb, wanneer ik tot u kom, dan zal het vreselijk zijn voor u, om zo in het midden van u te verkeren. Want die wapenen, zegt hij in het vijfde vers, zijn krachtig *tot* nederwerping der sterkten. ‘Gemeente van Corinthe’, zo zegt Paulus, ‘u kunt sterkten, bolwerken opwerpen, waarin u zich verschuilt en verschanst en aanvallen doen op de leer van vrije en soevereine genade, maar onthoud één ding: dat die geestelijke wapenen door God mij ook gegeven zijn, zoals Hij ze aan al Zijn dienstknechten geeft; dat Hij zelfs die grote bolwerken van u in een ogenblik tijd kan slechten, dat er niets meer van over *is*.’ Zou voor God *iets* te wonderlijk zijn? Als de Heere voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn, onthoudt dat, lieden van Corinthe.

Ook alle hoogte, zegt hij verder, die zich verheft tegen de kennis van God, wordt gebroken door die wapenrusting die God geeft aan mij. Alle hoogte tegen de kennis van God wordt gebroken, want het ging toch niet anders dan tegen de kennis des Heeren in? Het was toch vijandschap wat die lieden van Corinthe dreef, toen zij Paulus van deze dingen beschuldigden!

Wel zegt u, nu kan dat bezwaar nog zo groot zijn en nog zo hoog zijn, maar denk er om, die wapenrusting die de Heere geeft aan Zijn Kerk, die is altijd sterker en zal ook dat ondermijnen

zodat er niets van overblijft. En dan komen we tot ons tekstgedeelte. Hetzelfde vers; daar zegt Paulus: en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus.

Als we dat tekstgedeelte zo eens overlezen: en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus, dan komt daar al iets in uit van Paulus' leven.

Het leven van al diegenen, die ook dat werk moeten doen van Paulus; het leven van de hele kerk. Wat komt er dan in uit? Dat ze een strijd te voeren hebben. Dat zij zich midden in het strijdperk bevinden. En ook dat is niet vreemd, want ook dat heeft de Heere Jezus gesproken voordat Hij heenvoer naar de hemel. Dat Zijn Kerk altoos in de druk zal leven, altoos in de benauwdheid, dat ze altijd een strijd zal hebben, en dat het zonder strijd niet zal gaan.

En zo is het ook inderdaad en Paulus gewaagt ervan:

gevangen leiden. Hij bevindt zich op het slagveld. Er moet gestreden worden; er moet iets gevangen genomen worden, namelijk: de wereld, de vrome kerkmens, en de satan, die moeten ook verslagen worden. Daartoe was hij geroepen. En wie de Heere daartoe roept, die zal Hij ook bekwamen, die zal Hij ook Zijn genade geven; dat is er aan verbonden. Wie Hij waarlijk roept tot dit schone werk, die zal Hij bekwamen, net als Paulus. Misschien in mindere mate; dat doet ook niet ter zake, maar de Heere zal zulk een terzijde zijn. In de aanvallen, in de strijd die hij te voeren heeft ten gunste van het Koninkrijk Gods.

En daarom, Paulus zegt het ook, hij zal al het mogelijke doen om die strijd te voeren, om gevangen te nemen. Alles wat in mij is, dat zal ik inspannen', zo zegt hij, 'tot die uitbreiding van dat Koninkrijk Gods, opdat er gegrepen zullen worden die in de duisternis leven en gebracht zullen worden, tot het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde? O, weet u wat hem drijft? Dat éne, die liefde van Christus, die hem gegrepen heeft in het hart. Die hem geleid heeft tot hiertoe, die liefde die dringt. En daarom: hij heeft maar één begeerte, dat Zijn rijk zal zijn van zee tot zee. Van het ene einde der aarde tot aan het andere. Hij is een uitverkoren vat daartoe, daarom is het zijn lust overal dat Evangelie te brengen, opdat daar het Licht zal opgaan in de harten, die leven in de duisternis.

Geliefden, daartoe is nodig, die geestelijke wapenrusting. Want daar komt de mens wel achter die de voetstappen van Paulus ook in deze moet drukken, en bovenal van Christus mag drukken. Het is geen eenvoudige zaak! Alles wat van hemzelf is, schiet tekort. Maar het gaat om dat éne: de uitbreiding van dat koninkrijk, dat Zijn Naam de lof en de ere zal ontvangen. En dan kan het er wel eens niet mals aan toe gaan, dat is niet altijd op een lieve wijze; dat zien we hier aan Paulus, want hij waarschuwt de gemeente van Corinthe: wée u, als dat zo blijft, dan kom ik tot u en dan zal er wat gebeuren. Dan zullen deze wapenen gebruikt worden.

O, ziet eens, Paulus moet het zo brengen, het kan niet anders. En hij zal die wapenen bovenal gebruiken om alle gedachten gevangen te leiden tot de gehoorzaamheid van Christus.

Daar gaan we eens over nadenken met elkaar. Alle gedachten gevangen leiden, gevangen nemen tot de gehoorzaamheid van Christus. Alle gedachten. Wat zijn dat, wat behelst dat? Dat is zo'n breed terrein. We gaan weer naar de Romeinenbrief, die Paulus ook geschreven heeft, het 8<sup>e</sup> hoofdstuk. Ten diepste is elke gedachte die de mens zich vormt een bedenken des vleses. En dan leert Gods Woord ons in dat zelfde hoofdstuk: dat het bedenken des vleses, die gedachten van onszelf niet anders zijn dan vijandschap tegen God. En uitgerekend deze gedachten nu, die de mens van nature heeft, en die vijandschap zijn tegen God, die staan nu de gehoorzaamheid van Christus in de weg. Zijn gedachten, die vergiftigd zijn door de vorst der duisternis, door de zondeval, die staan hem in de weg om te komen tot de vrijheid, om te komen tot Christus, om te komen tot die gehoorzaamheid, tot Hem, op grond van liefde; dat kan niet. Die gedachten zullen eerst gevangen genomen moeten worden, uitgeschakeld, geheiligd, gereinigd moeten worden. Voelt u het, wat een totale ommekeer daar plaats moet vinden? Dat kost strijd! Strijd voor Paulus, maar bovenal strijd voor de gemeente persoonlijk, om er onder verloren te gaan, om die gedachten te leren verliezen. O, wat is dat een strijd! Want een mens wenst niet te verliezen, zeker niet in deze. Hij heeft zijn gedachten, en die wenst hij te houden, ook in het stuk van de bekering, maar hij moet het verliezen,

want die gedachten zijn boze gedachten, goddeloze gedachten, vijandschap tegen God. We kunnen daar in artikel 14 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis zo schoon over lezen, wat die gedachten zijn.

Hoe verduisterd ze zijn, hoor maar eens: Maar als hij (dat is de mens dus, de mensheid in Adam) in ere was in de staat der rechtheid, zo heeft hij het niet verstaan, maar heeft zichzelf willens (opzettelijk dus) der zonde onderworpen, hebbende (nu komt het) zijn gehele natuur verdorven, ook dus zijn gedachten.

Alles aan hem is verdorven. En in al zijn wegen, ook het uitdenken dus, goddeloos, verkeerd, verdorven geworden, heeft hij alles verloren, namelijk zijn uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had.

Ziet u het! Daar kwam de vreselijke zondeval. Zo is hij niet geschapen staat er. Hij was in ere, in de staat der rechtheid, heilig voor God, een gemeenschapsband met Hem. Maar hij heeft het niet gewaardeerd, niet gezien, hij wenste de satan als zijn God en meester te hebben. En hij is gevallen. En in datzelfde ogenblik is dat vreselijke ingetreden, dat hij in zijn gehele natuur verdorven is. Nu is er niets meer aan de mens en in de mens wat goed is, maar dan ook volkomen niets.

O, die humanisten kunnen praten en zwetsen wat ze willen, Gods Woord leert het en de praktijk van de Godzaligheid leert het, dat er niets rein meer aan de mens is. Van nature verdorven, ook dus die gedachtenwereld van ons is geheel verdorven, daar kan niet één goede gedachte in ons opkomen aangaande het Goddelijke Wezen. Niet één goede gedachte. En als er ooit eens één goede gedachte in ons opkomt, aangaande de Heere, dan is het uit Hem geboren, maar dan komt het nooit uit onszelf voort. En zo liggen wij allen nu, geliefden, terneer, in de verdorvenheid, in die verlorenheid, bedenkende wat ons goed is en al die zaken meer. Daar liggen we: dood, en we kunnen nooit meer uit onszelf tot God genaken.

Zo ligt het, en toch moet ik er wat bijzeggen. Want we liggen daar wel dood, maar we zijn aan de andere kant, terwijl we daar zo terneerliggen, zo levend. Wat, zult u zeggen, dat gaat toch niet samen, dood en levend? Ja, bij een zondaar wel, want in zijn doodstaat is die actief, is die zondaar zo actief, zo springlevend, dat die gedachten almaar bezig zijn om te bedenken dingen die dwars tegen God indruisen. Hij haat God, zegt de catechismus; dat is uw leven, dat is mijn leven, dat is het leven van iedere sterveling door de zondeval. Hebben we ons zo al eens leren kennen?

Nee, nu niet vergoeilijken, van het zal wel meevallen en ik loop niet met haatgevoelens rond. Dit is de naakte Waarheid. Als gij gewoon doorleeft, komt daar uw haat al in uit, omdat u niet luisteren wilt maar het Woord van God, dat waarschuwend tot u komt. U wenst er niet onder te buigen. Voelt u uw haat? Zo is het in het leven van ieder mens. Hij is actief in het bedenken van dingen die goddeloos zijn en tegen de Heere indruisen; dat is het leven van ons allemaal: vijandschap tegen God. Want immers onze gedachten die waren, toen wij in ere zijn geweest, dus in de staat der rechtheid, die waren Godverheerlijkend, d.w.z. al dat denken had één doel: dat God aan Zijn eer kwam.

En dat denken van ons, wat heeft dat tot doel, tot uitgangspunt? Weet u wat? Dat we er beter van worden, dat we er voordeel van trekken, op welk terrein dan ook. Het is ten gunste van onszelf, ten gunste van de mensheid, maar niet ten gunste des Heeren, tot eer van Hem. En vervolgens is het dus bovenal: ten gunste van de vorst der duisternis, dat is ons denken, dat zijn onze gedachten en die staan de gehoorzaamheid in de weg.

Zo was het nu ook in Corinthe. Daar in Corinthe had men zo zijn eigen gedachten, die vergiftigd waren door de satan, terwijl ze het Woord toch gehoord hadden. Want, daar in Corinthe waren gelukkige dagen geweest. De prediking had iets gebaard. Leven. Leven met een hoofdletter. Wáár Leven, uit God geboren. Ook daar werden er dagelijks toegedaan tot de gemeente die zalig werden.

Maar ... , waar de Heere een kerk bouwt, zegt een spreekwoord, bouwt de satan een kapel er naast. En daar was de satan al hard mee bezig in deze gemeente van Corinthe. Want hij ging daar de gedachten van deze lieden vergiftigen. Ze mochten niet alleen niet meer aan Christus denken, maar

ze werden daarvan afgetrokken. O nee, nog met ten volle naar de wereld; de satan weet wel hoe hij de mens moet vergiftigen en bovenal de kerkmens.

Daarom, er werd dit gesproken, dat de ene zei: ik ben van Paulus, en de ander: en ik van Apollos. Maar ze behoorden noch van Paulus, noch van Apollos, maar van Christus te wezen. Doch dat wordt verduisterd, en daarom worden ze op gezwiept door haat jegens elkander. O, de satan, ziet u het, is bezig de gedachten te vergiftigen, Christus weg te werken en andere dingen, die bijzaken zijn, naar voren te brengen; zo werkte de satan daar in de gemeente van Corinthe.

Daar waren kwesties betreffende het huwelijk. Ook daarin *ging hij* de gedachten vergiftigen. Ze mochten niet denken zoals Gods Woord het ons openbaart, maar ze moesten denken, zoals zij het zelf graag wilden. Het eten van offervlees, was ook zo'n punt waar de gedachten helemaal verkeerd over waren. En de opstanding uit de doden. Er zouden nog vele punten te noemen zijn. Die gedachten werden vergiftigd. Die gedachten mochten niet zijn naar de Schriften, maar moesten zijn naar de mens; het humanisme als het ware deed opgeld, ook in die gemeente. *Niet* anders dan de afbraak van de kerk, dat moest er nu geschieden, daar in Corinthe, volgens de satan. En dat heeft Paulus dóór, en daarom reageert Paulus zo fel, daarom moest hij reageren, opdat dit geen doorgang zal hebben.

Maar Paulus stelt in dit hele hoofdstuk, in die hele brief die hij hier schrijft aan de gemeente van Corinthe, denk erom: één ding moet u voor ogen houden in het leven, gemeente van Corinthe: Christus moet de ere ontvangen, Hij alleen. Hij moet regeren in het leven, niet uw gedachten, niet mijn gedachten zijn van belang in deze, maar wat Christus denkt en wat Hij geopenbaard heeft in Zijn dierbaar Woord, dat moet opgeld doen, dat moet beleefd worden in de ziel. Weg met onze gedachten, ten onder met onze gedachten. Gods gedachten geopenbaard in het Woord, die moeten de onze zijn. We moeten onze wil verliezen, ons inzicht, ons begeren en al die zaken meer. Het oor maar te luisteren leggen bij het dierbaar Woord van God, en smeken of het toegepast mag worden aan het hart. Zo was het in Corinthe.

Maar geliefden, wat is het geval? Die gemeente van Corinthe bestaat *die niet* meer? Toch wel! Want wat we daar in Corinthe tegenkomen, dat komen we in iedere andere gemeente tegen. Want wat leeft in het hart van ieder mens immers niet? Een hoeveelheid aan gedachten. Zo heeft ieder mens zijn *eigen* gedachten, ook hier *in* de gemeente van Garderen. De wereldling, ook hier in Garderen, en waar ook ter wereld, heeft ook zo zijn eigen gedachten. De één van de wereld die zegt: Daar is geen God. Het is meer een wensen dan een dadelijk geloven, van dezulken. En heeft hij een hele filosofie opgebouwd, en zo reist hij de eeuwigheid tegemoet. Dat is een hele gedachtenwereld; het zou veel te ver voeren om daar op in te gaan, maar daar bouwt hij z'n levenshuis bekwamelijk op, op zijn mening, waarmee hij de eeuwigheid tegemoet gaat.

Weer een ander van de wereld die stelt het nog anders voor, die zegt: na de dood is er niets meer. Dan vergaan we tot stof en er is helemaal niets meer. En daar is hij maar gerust op. Zo reist ook hij heen, en hele gedachtenwerelden zijn daarop gebaseerd. Het zijn hele godsdiensten die daarop drijven. Maar wat zal het vreselijk zijn voor de lieden, wanneer ze straks bemerken zullen, dat ze voor de levende God staan en geoordeeld worden.

Maar we willen niet zozeer stil staan bij die wereldling, maar we willen met elkander juist vanmorgen eens stilstaan bij de kerkmens. Want wat heeft de kerkmens niet voor gedachten, zoals hij in de kerk komt. Wat heeft hij niet een gedachten die indruisen dwars tegen dat Woord van God. Want we willen er niet aan, we begeren dat Woord niet. En dan hebben we één van die gedachten, en dat is de hoofdgedachte, die de satan ook gebruikt en goed hanteert, althans naar zijn maatstaven gemeten, namelijk deze gedachte: God is liefde. Dat moet nu maar geaccentueerd worden: God is liefde. Dan hoor ik vanmorgen iemand zeggen: ja, maar is dat dan niet zo? Is God dan geen liefde, durft u dat tegen te spreken? Dan zal ik zeggen: nee, God is liefde, eeuwig waar. En die liefde van Hem, die zal nooit onder woorden gebracht kunnen worden. Nooit. Zo groot is 's Konings liefde!, voor: ... Zijn Kerk!

Maar dan moeten we wel weten dat we wederom geboren zijn, want anders is de Heere niet zo lief. Dan lezen wij in Gods Woord, dat Hij een verterend vuur is, bij hetwelk niemand wonen kan. Als daar niet dat bloed van Christus gedrupt is op het leven van een mensenkind, dan kan de Heere geen gemeenschap hebben met de zondaar, maar dan is Hij een verterend vuur.

Maar daar mag niet over gepreekt worden. Daar moet over gezwezen worden, dat willen we niet! We hebben zo onze eigen gedachten, we willen in slaap gesust worden, dat het wel mee zal vallen, en dat God enkel maar liefde is. Voelt u die gedachte van ons mensen?

Maar het is een list van de vorst der duisternis. O, doorziet het toch vanmorgen. Jongens, meisjes, ouderen, gemeente, het is een list van de vorst der duisternis, om voor te stellen dat het wel mee zal vallen, en dat God enkel liefde is! God is evenzo rechtvaardig als dat Hij liefde is. Daar kan nooit onderscheid gemaakt worden in het Goddelijk Wezen, in Zijn liefde en in Zijn rechtvaardigheid. Hij is *'Wezenlijk* ook rechtvaardig. En die rechtvaardigheid, daar kan hij nooit, in der eeuwigheid niet van afstappen, anders zou Hij geen God meer zijn. En dat heeft ook Zijn lieve Zoon gekost. Zo rechtvaardig is Hij dat Hij het liefste wat Hij had, moest overgeven tot in de bittere dood, opdat dat volk zou leven, dat Hij uitverkoren had ten eeuwigen leven. O, voelt u het? Zo zullen we overreed moeten worden. Die gedachte van ons, dat het wel mee zal vallen, dat het allemaal zo lief en aardig is, die moet er van ons aan. We moeten naakt onder aan de dijk komen te staan. Leeg uitgeschud worden, en we moeten het leren zien: Heere, Gij zijt rechtvaardig en Uw oordeel rust op de allerbeste wetten. Wij hebben U verlaten, Heere. Wij zijn van 't heilspoor afgegaan, ja, wij en onze vaad'ren tevens. Dan gaat de Kerk niet alleen zeggen: God is liefde, maar dan krijgt ze bovenal in de aanvang te maken met dit: God is rechtvaardig. Ik heb gezondigd, en ik kan niet bestaan. Het zou eeuwig recht zijn, als Hij mij op dit ogenblik verwierp van voor Zijn aangezicht en bracht op de plaats waar wening is en knersing der tanden. Dáár ligt de Kerk!

Maar dan gaat ze pleiten. Heere, kan het nog? Zou het nog kunnen op grond van die kruisverdiensten van Christus? Hun wil wordt gebroken, wordt gevangengenomen evenals hun gedachten. Eerst hadden ze een gedachte dat het nog wel mee zou vallen, en zo hun eigen gedachten in de weg der verlossing. maar die worden gebroken, aan het einde gebracht, en ze gaan bukken en buigen en ze gaan de gedachte die in Gods Woord is geopenbaard, aangaande de weg der verlossing zien. Zo moet het!

Wat zijn er dus niet een gedachten aangaande de weg van de zelfverlossing. We zijn zo geneigd om te zien naar de Roomse kerk, die daar ook zo mee bezig is, maar ... de Kerk leert het oog naar binnen richten, de vinger te leggen bij het eigen hart. Daar is het fout. Hoevelen proberen zichzelf niet te verlossen, door de Heere Jezus, met eerbied gesproken, te stelen. Met een gestolen Heere Jezus reizen ze voort.

Dat is nu juist een onmogelijkheid voor de Kerk. Die zal een geschonken Borg en Zaligmaker moeten ontvangen uit Zijn handen. 'Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord, zal de Kerk leren zeggen. Dan is het goed, dan is er een vrede, die alle verstand te boven gaat. De Kerk kan het met een gestolen Heere Jezus niet doen, de Kerk die weet het, eenmaal komt het ogenblik, dat ik het weer zal moeten afstaan wat ik gestolen heb.

Wat schiet de kerk er mee op, als ze zichzelf bedriegt voor de eeuwigheid? Niets, maar dan ook helemaal niets. Hoe zalig is dat volk, dat dit weet. Dat smeekt om een geschonken Borg en Middelaar. Die hun gedachten verliezen, maar *die* Zijn gedachten mogen leren eigenen.

Hoe velen reizen er niet voort, geliefden, als de dwaze maagden. Die dwaze maagden hadden ook zo'n eigen gedachte aangaande de weg der verlossing. Zij waren er vast van overtuigd, dat ze straks met de bruidegom de bruidszaal binnen zouden gaan. Vast van overtuigd, dat dit zou geschieden. Er is geen twijfel geweest, zoals we dan ook lezen, hoe zij uitgaan, hoe ze blijven volhouden tot de avond zelfs valt; want op het allerlaatste ogenblik als de bruidegom in aantocht is, dan komt het uit dat zij huichelaars zijn, maar niet eerder.

O, wat kan het ver gaan. Ze hadden ook zo'n eigen gedachte, dat het wel mee zou vallen. Ze waren er vast van overtuigd, dat ze in de hemel kwamen, en ze stonden buiten, kloppende, maar er was

geen plaats voor hen, want ze hadden Hem nooit in waarheid liefgehad. Nooit in waarheid Hem nodig gehad. O, we zien het zo overduidelijk ook in dat gedeelte, dat het zo nodig is om onze gedachten te verliezen.

Wij kunnen hele gedachten in ons leven hebben, dat het wel goed met ons zit, dat we wel bekeerd zijn om het maar eens eenvoudig te zeggen, maar het is de vraag: hebben we ooit onze gedachten al eens verloren? En dat is een pijnlijke zaak als we onze gedachten gaan verliezen, want dat treft ons leven. Dan gaan we overboord. Dan blijft er niets van ons over. Dan gaat de mens de verlorenheid inleven. Dan kan hij niets meer aan zijn zaligheid toedoen. Dan voelt hij de hopeloosheid waar hij in ligt. 'k Wou vluchten, zingt dan de dichter, maar 'k kon nergens heen, daar mij de dood, dat was nog het enige wat overbleef, voor zulk één, voor ogen scheen, daar alle hoop, daar was geen hoop meer van zijn kant, van 's-mensen zijde, mij gans ontviel, daar niemand, hoort u het, er was er niet één op de aarde, daar niemand zorgde voor mijn ziel. Daar ligt hij terneer, zijn gedachten gevangen genomen, gebroken.

Heeft u dat wel eens beleefd? Dat moet nu gebeuren. We hebben misschien nog zo'n schone gedachte vanmorgen, zoals we bij elkander zijn, aangaande de weg der verlossing voor onszelf uitgedacht. Pas op. 't Kan gebeuren dat we nog een dwaze maagd zijn, nog zo'n dwaze bouwer die op zandgrond bouwt, en die ook zo zijn eigen gedachten had. De Heere waarschuwt, door middel van Paulus vanmorgen. Onze gedachten moeten gebroken worden, moeten gevangen genomen worden op het slagveld.

We moeten er aan, in de strijd. Hebben we die strijd ooit bemerkt en zijn we ooit ten onder gegaan, zijn we ooit dodelijk gewond in het hart, zoals de drieduizend daar op die pinksternorgen, die dodelijk getroffen terneerzonken: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Dat moet geschieden in ons leven. Al onze gedachten zijn zondig, zijn verwerpelijk. Van generlei waarde zijn ze. Ze moeten in ons ten ondergaan. Dat moeten we gaan beleven. Gevangengenomen worden.

Er staat letterlijk in 't Grieks: krijgsgevangenen maken. Dus de mens, zijn gedachten, zijn bestaan, zijn wezen, moet krijgsgevangen gemaakt worden. Overduidelijk dat Paulus hier weer het beeld voor zich heeft van het slagveld, van de strijd, waar heftig gestreden wordt, ja, waar gestreden wordt op leven en dood. Het leven wat wij dus leiden, de prediking die daar uitgaat, geliefden, dat is dus maar geen vrijblijvende zaak, dat is een slagveld. En een slagveld waar de satan strijdt en waar aan de andere kant de Heere bezig is.

Slagveld. En wij bevinden ons op dat slagveld en zo lang wij nu maar op dat slagveld blijven leven, verdoofd en versuft, bemerken we er maar bitter weinig van. Maar O wee, als op dat slagveld een vonkje van leven komt in zulk een ziel, dan bemerkt ze iets van de slagen die op dat slagveld zijn. Van die immense veldslagen, die daar plaats vinden, waar hij of zij bij betrokken is.

't Is een strijd, dat voelt u wel, op leven en dood. De satan

wil z'n prooi niet laten vangen, maar de Heere komt in het huis van die sterk gewapende, om toch hem zijn vat te ontroven. Het is zo'n zware strijd. En in die strijd schiet de Heere, door middel van de prediking, pijlen af op de harten van vijanden, en anders niet.

De Heere gaat op dat slagveld de gedachten gevangennemen van de mens. Hij gaat hem uitschakelen. Alles wat hij denkt, dat deugt niet, Hij gaat hem éénswillend maken met de gedachten van Hemzelf.

Weet u wat dan de grootste strijd is? Dat de mens er zelf aan moet. Hij moet het verliezen. Hij moet amechtig ternedervallen. Alle wapenen van verzet, die hij zo veel heeft, moeten ingeleverd worden. Tot dat daar de roep uitkomt uit de ziel: Wat wilt Gij, Heere dat ik doen zal! O, de Heere gaat zo één aanvallen.

Hoe doet de Heere dat, hoe gaat Hij zo'n zondaar overtuigen? Krijgsgevangen maken; door middel van Zijn heilige Wet overtuigt Hij hem van zonde, van gerechtigheid en van oordeel. Zo doet Hij dat. Hij leert hem, dat alle gedachten van hem voeren tot de dood. Hij leert hem: uit u geen vrucht

in der eeuwigheid, maar uw vrucht wordt uit Mij gevonden. En dan gaan ze dieper en dieper, grafwaarts, het graf in. Meer en meer wordt Goede Vrijdag, Golgotha beleefd. Het kost hen, hun leven. En ook die laatste wapenen zullen uit de handen geslagen worden van dezulken, die afsterven leren kennen.

Maar ook leren wij de opstanding kennen, die daar ligt in Die Ander. Want wat is dat voor de Kerk, als ze daar beleven mag dat in haar sterven haar eeuwige winst ligt? Dat Hij Zich juist gaat openbaren voor dezulken en aan dezulken: Ik voor u, daar gij de eeuwige dood verdiend hebt. Als daar het Leven winst brengt voor de ziel, als God Zich gaat openbaren: dat graf ben Ik al in geweest. Ik ben u voorgegaan. O, ziet, dan komt daar die wonderlijke vrede en die vreugde in de ziel, die ook nooit onder woorden gebracht zal kunnen worden; dat is een onmogelijke zaak.

Maar dat doet pijn, dit alles, geliefden. O, dat zich bevinden op het slagveld, dat getroffen worden door het Woord Gods, dat doet zo'n pijn, want het is afsterven. En afsterven doet pijn. Dat is iets vreselijks, daar komt de mens meer en meer achter. Alles van hem moet eraan. Daar houden we niet van.

Het was al in de dagen van de Heere Jezus, dat de mensen liever van zachte dingen hoorden spreken. Zo is het nog! Ook hier in de gemeente van Garderen. Zo is het met ons allemaal. Met u en met mij. We horen liever van zachte, liefelijke dingen spreken om aldus afgedreven te worden van de volle waarheid en de volle raad Gods, geopenbaard in het Woord. Maar we zullen de waarheid moeten leren verstaan: afsterven! In die afsterving, daar ligt die opstanding. Maar wij verdragen de waarheid niet, uitgerekend de godsdienst niet. Denkt u maar aan Stefanus! Toen hij daar stond voor de raad; dat was de godsdienst van Israël. Hoe hij daar predikte, niet zijn eigen woord, maar wat hij moest brengen: het Woord van God. O, hoe hij daar die lieden, vertelde wie zij waren: Moordenaars. Moordenaars van Christus.

Toen hij ze dat voorhield, weet u wat er dan volgde? Toen berstten hun harten en ze knerstten hun tanden. Ze konden die prediking van vrije genade niet verdragen. Want ze wilden van die Christus niet horen. Ze hadden zo hun eigen gedachten aangaande de weg van zaligheid. Maar van Christus wilden ze niet weten. Ze hebben Hem gestenigd. Ze hebben Hem gedood.

Dat is een mens met z'n eigen gedachten, en zo zijn wij ook. Want als wij Christus blijven afwijzen, door niet te luisteren naar de prediking, door geen acht te slaan op zulk een zaligheid, dan doen wij hetzelfde als die lieden. Misschien doen wij het op een beschaafdere manier, dat is punt twee, maar het principe is hetzelfde. Hem verachten! Denk er om. Toch zal de Heere Zich een volk formeren op deze aarde. De Heere zal een volk hebben, al ligt die mens daar dood in zonden en misdaden, en al kan hij zich nooit meer bewegen. Ik heb rondgezien zegt toch de Heere Zelf, of er één was die naar Mij zocht, maar er was er geen.

Toch zal de Heere een volk hebben. God gaat scheiding maken. Dat is wat. Hij gaat scheiding maken, waar van nature geen scheiding is. Hij gaat scheiding maken, vanmorgen, in het midden van deze gemeente. Er wordt een scheidingslijn getrokken door Gods vrije soevereine genade. Er wordt een scheidingslijn getrokken in de gezinnen, in de families, in ons leven hier op aarde. Zalig wien 't mag gebeuren, dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren. Dan gaat de Heere, wanneer Hij die scheiding gaat maken, de schapen van de bokken scheiden, en die schapen worden door Hem krijgsgevangen gemaakt. Ze moeten er wel volmaakt aan, Hij gaat hun gedachten gevangennemen. Krijgsgevangen nemen, zodat ze in de boeien terechtkomen en nergens meer heen kunnen.

En wat leert dat volk dan? Dat leert zich nu onvoorwaardelijk overgeven. O, dat gaat ook door strijd, hoor. Krampachtig proberen ze dat laatste nog vast te houden, maar God slaat het uit de handen door Zijn Wet en Evangelie, door Zijn ganse Woord, zodat ze niets meer overhouden, onvoorwaardelijk. Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Ik weet het niet meer, ik zie het niet meer. Die weg tot uitkomst Heere, doet Gij het nog? Daar komen ze, uit de volheid van het gemoed tot Hem, in waarheid smekend of Hij het wil doen.



Kijk, als dat gebeurt, dat zij het niet meer weten, dat ze roepen om Christus, dan is er plaats voor Christus. Dan kan Hij Zich openbaren, dan heeft die Christus-prediking juist zoveel waarde. Als de nood ervan gezien wordt. Dan zal *Hij* zich wegschenken aan dezulken, dan zijn zij krijgsgevangenen. Krijgsgevangenen van de Koning der Kerk. Krijgsgevangenen zijn, geliefden, dat is een vreselijke zaak. De hele wereldgeschiedenis door, maar ook heden nog. Want we weten wel wat er gebeurd is met die Joodse soldaten, die door de Syriërs ook zijn krijgsgevangen gemaakt. We weten ook wel hoe het is gegaan in Vietnam.

De krijgsgevangenen, die werden afgemaakt. Dat was allervreselijkst. Gemarteld en die dingen meer. Vreselijke zaak om krijgsgevangenen te zijn. Maar hier niet. Het is in dat koninkrijk des Heeren zo wonderlijk, zo geheel anders dan in de koninkrijken der aarde. Want om krijgsgevangen te zijn van de Koning der Kerk, dat is een gunst, is een voorrecht. Want dat krijgsgevangenschap van Koning Jezus, is niet ten dode, maar juist ten leven!

O, wat een wonder. En daarom wil de Kerk krijgsgevangen zijn, want het is tot eeuwig nut, tot eeuwig heil, tot eeuwig leven. Zo'n gevangene had verwacht: omkomen, maar ervaart juist de vrijheid! O, diegenen die gebonden zijn aan de vorst der duisternis die spreken over vrijheid, de kreet van onze dagen, de kreet van de mensheid. Altijd heeft de mens het over vrijheid; wat wordt er geen strijd geleverd om vrij te zijn. Denk maar aan de twee wereldoorlogen. O, daar is de mens mee bezig, en in zijn dwaasheid roept hij uit als hij dan zogenaamd vrij is: Nou ben ik vrij! Echter hij is gebonden met handen en voeten aan de satan. Maar dit volk, dat krijgsgevangen gemaakt is door de Heere, dat gearresteerd werd, dat uitgeschakeld werd, dat volk is waarlijk vrij. Waarlijk vrij, want hun wil is verslonden in Zijn wil. Hun gedachten zijn verslonden in Zijn gedachten. Zij zijn afgestorven en moeten het nog meer beleven, maar ze kennen iets van de opstanding in deze Christus en daarin, in die Christus, ligt de ware vrijheid. En dat weten ze. Die ware vrijheid, gemeente, die ligt in gebondenheid aan Christus.

Zo leert de Kerk het, en anders niet. Vrijheid is maar niet doen en laten wat je wil, maar gebondenheid aan het Woord Gods. Zo'n gevangene die heeft het ervaren: 'k Was gevangene van satan. Zo'n krijgsgevangene die weet het: wat was ik een dwaas toen, maar wat heeft God wonderlijke daden verricht. Het verstand geheiligd, zo dat ik nu mag zien, dat Hij goed is, barmhartig en goedertieren O, wat ziet zo'n krijgsgevangene daar perspectieven door het werk van vrije soevereine genade. Vergezichten, doorzichten. Want dan mag hij zoveel zien, als hij nooit gezien heeft. Dan ziet hij het: Hij heeft alles voor mij overgehad opdat ik krijgsgevangene zou worden. Want dat heeft wat gekost. Zo leert een krijgsgevangene, dat hij krijgsgevangene kon worden, want dat kon aanvankelijk niet meer. De weg was afgesneden, toegemuurd. Daar was geen mogelijkheid meer. O, en nu is er toch een mogelijkheid. We lezen in Gods Woord dat de engelen zeer begerig waren in te zien hoe dat nog kon. Zij wisten het niet meer.

Maar, daar leert de Kerk iets van, die krijgsgevangenen. Die worden ingeleid in dat borgwerk van Christus. Hoe Hij moest komen in de kerstnacht. 't Was nodig omdat Hij krijgsgevangene zou worden. Goede Vrijdag, Pasen, Pinksteren. O, ze leren er allemaal iets van verstaan. Dat moest gebeuren dat ik gevangengenomen kon worden, dat ik gearresteerd kon zijn in dit leven. O, wat heeft de Heere een gewillig volk.

En zijn dat nog hoogmoedige mensen? Als ze op hun plaats zijn, niet! Want als ze op hun plaats zijn, is het een arm volk, zegt de Heere, en een ellendig volk. En weet u wat het wonder is? Dat ze dan ook zo'n leven wensen te leven, want dat is profijtelijk!

Want dat arme volk, dat nu nooit iets in zichzelf heeft, maar alles mag bezitten in een ander, dat ellendige volk, dat weet dat het uitlandig is, uit Kanaän, en hier leeft in het mesech der ellende door eigen schuld. Dat volk dat daar bedroefd over is en God aanroept en nodig heeft in een afhankelijk leven, dat volk, dat zal op de naam des Heeren betrouwen.

O, wat heeft de Heere een rijk volk, krijgsgevangenen, in de ware vrijheid: arm en ellendig, en ze zijn het er nog mee eens ook, want ze worden op deze manier bediend uit Zijn volheid in een

dagelijkse bekering. Dat is hun lust. Dat is hun genoeg. Daar leven ze in, daar leven ze van. Dat geeft hun hoop voor de toekomst. Hoop op de eeuwigheid. Dat geeft hun juichensstof. Zo mogen ze in God verblijd voorttrekken van kracht tot kracht. Gemeente van Garderen, om uw gedachte gevangen te nemen, stuurde de Heere u deze herder en leraar. Hij moet en zal uw gedachten als waardeloos u voorstellen. Dat zal ongetwijfeld verzet oproepen bij u. Vergeet echter niet dat Hij een opdracht heeft van Godswege! Hij moet u preken dat alle gedachten van de mens schadelijk zijn.

Hij moet preken dat er uit u nooit een vrucht zal voortkomen, die de Heere welbehagelijk is. Hij moet u uw zonden, schuld, uw naaktheid verkondigen. Hij moet u Gods gedachte prediken; hij komt dus met gezag! Dit gezag ontleent hij niet aan zichzelf, nee het vloeit voort uit de roeping die God in hem werkte. Hij komt met gezag tot u om u te waarschuwen dat al uw eigen gedachten er aan moeten. Wanneer u dan de vijandschap in uw hart voelt ontbranden:

ja maar, ik wil zo niet zalig worden, o, dat u dan smeken zou: Heere neem die vijandschap weg. Heere, leer mij hukken, Heere, leer mij buigen, onder die wil van U. Neem mijn gedachten gevangen door de prediking, maak mij krijgsgevangen Heere, opdat die gedachten niet door zullen gaan met zonde te bedenken, met vijandschap tegen God te bedrijven. Dat ze eens Godeverheerlijkend worden, al was het maar eens een ogenblik.

O, zo moet de strijd worden aangebonden. Daartoe wordt u aan elkander verbonden Dat dit de vruchten zouden zijn van de prediking, van de Woordbediening die God u geeft, zondag in, zondag uit. Geef toch acht op de woorden die tot u gebracht worden vanuit het Woord Gods, vanuit de volle raad Gods. Sla er acht op, want weet, eenmaal worden de boeken geopend, éénmaal, en dan zullen al onze gedachten geopenbaard worden, hoe schoon ze nu ook waren.

Want de gedachten der schriften, en de gedachten Gods, zullen dan tegen ons getuigen, geliefden. Dan zullen we buitenstaan. O, dat we er eens van doordrongen werden, dat we die gedachten van ons toch maar spoedig zouden laten varen. Dat we het behoud, het Woord, zouden leren zoeken. Leer mij die verstaan, leer *mij die* liefkrijgen, leer mij daarom smeken, opdat ik daarin ingeleid mag worden, opdat ik daar meer en meer in geoefend mag worden.

Maar we moeten nog kort even stilstaan bij het laatste punt. Want die gedachten gevangennemen, dat is iets groots. Want die mens komt, zo lezen we in ons tekstgedeelte, tot de gehoorzaamheid aan Christus! Ja hoor, de gehoorzaamheid aan Christus. Van nature ongehoorzaam, maar dan wordt die ziel gehoorzaam, onderworpen aan de gehoorzaamheid aan Christus. Dan is hij het eigendom des Heeren. Dan gaat hij de voetstappen drukken van de Koning der Kerk. Hij is voorgegaan, nu mogen zij ze drukken. In gehoorzaamheid. En al gaat dat de diepte van afbraak in voor de Kerk, gehoorzaam volgen zij. Hun gedachten verslonden in Zijn gedachten. O, dat is een wonder; dat is niet te vatten, wat dat is, en toch gebeurt het.

Ze zijn in alles gehoorzaam, want Hij is gehoorzaam geweest. Dat is in de Schrift geopenbaard. En nu gaat Hij hun leren, wat die gehoorzaamheid voor hen betekent, dat ze ook zo gehoorzaam moeten zijn aan Hem. Hij was in alles gehoorzaam, dat heeft Hij hun voorgehouden, dat bracht hen het Leven, die gehoorzaamheid van Hem. O, die gehoorzaamheid, die werd ook beproefd. Als we alleen denken, toen daar dat kruislijden op Hem afkwam, in al zijn vreselijkheid, dat Hij uitroept: Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan.

Maar ogenblikkelijk kwam de gehoorzaamheid naar voren:

doch niet Mijn wil geschiede, maar Uw wil alleen. Ziet, dat gaat het volk leren: Hij gehoorzaam om mijn ziel te redden. Hij is in alles gehoorzaam geweest aan Zijn Vader. Op grond van die liefde, uigestort in het hart van de Kerk, komt daar een wederliefde: Heere, ik zal U hartelijk liefhebben, en ik zal U gehoorzamen, Heere, waar Gij mijn pad ook heenleidt, ik zal gehoorzaam zijn, ik zal volgen op de knieën, biddende of Gij mij genade wilt geven, om te volgen. Dan gaat het goed.

Kijk, dat is de nieuwe gehoorzaamheid, waarover ook het doopformulier spreekt: Hoor maar eens: De éne God, Vader, Zoon en Heilige Geest, aanhangen, betrouwen en liefhebben van ganser harte, van ganser ziele, van gansen gemoede en met alle krachten; de wereld verlaten, onze oude natuur

doden, en in een nieuw Godzalig leven wandelen. Dat is nu gehoorzaamheid aan Christus! Een lust met al hun leven bij de voortduur maar te breken en in dat nieuwe Leven op te staan. Dat is hun lust.

O, verstaat u daar iets van? Is dat ook uw lust geworden in het leven? 't Zal toch moeten, wil het ooit vrede worden. Zalig die mens, die dat mag gebeuren, want dan moet hij de diepte er voor in, dan moet hij slagen incasseren op het slagveld. Het is hem goed nabij God te zijn. Hij is liever met Mozes bij het volk des Heeren, waar hij kwalijk behandeld wordt, dan dat hij de genietingen heeft der zonde voor een tijdlang.

O, het is zo wonderlijk in dat koninkrijk des Heeren. Maar ze hebben allen de Heere zo hartelijk lief in deze, dat ze het uitroepen: Heere, we zullen U volgen, waar Gij ook heengaat. Ja, dat moet beoefend worden, geliefden, in een dagelijkse bekering. Niet maar op een ogenblik, maar in een dagelijkse bekering moet dat beleefd worden. Want de Kerk blijft arm, de Kerk blijft op het slagveld, ze komt er niet uit. In het uur van sterven, dan wordt ze verlost, voorgóéd, voorgóéd. Maar ze blijft hier in de strijd: Ogenblikken, natuurlijk, mogen ze ademen, dan worden ze boven de strijd uitgetild en krijgen ze dat vergezicht op de eeuwigheid, dat ze geloven mogen dat ze er aan zullen komen, daar, bij de Heere; dat hun woning daar in gereedheid gebracht wordt door een Drie-enig God, uitgedacht, behaald en toegepast. ja, ze mogen het geloven, en van harte zingen in de strijd.

Zo gaan ze daar van kracht tot kracht voort, maar ze komen in de strijd, in de verzoeking, de satan, de wereld en het eigen hart. En toch, als *zij* afhankelijk leven en maar steeds smeken: Mijn gedachten, Heere, verslind ze in Uw gedachten. Dan gaat het goed. Zo reist de Kerk heen naar het einde. Zo reist de Kerk heen, naar de dood. Maar voor de Kerk is sterven niet erg, want het is voor hen een doorgang tot het eeuwige leven. Dan zijn ze de strijd te boven. Dan zal het dezulken toeklinken: 'Komt in, gij gezegenden des Vaders, en beërft het koninkrijk dat Ik voor u heb weggelegd, van voor de grondlegging der wereld.' Amen.

Psalm 146 : 3

Psalm 119 : 17

Psalm 68 : 2